

Nyhetsbrev

Information från läkemedelskommittén och medicinska kommittén – januari 2021

Nytt år innebär nya läkemedelsrekommendationer

Rekommenderade läkemedel 2021 har tagits fram genom ett omfattande arbete i de medicinska grupperna, läkemedelsrådet och läkemedelskommittén/medicinska kommittén.

Läkemedelskommitténs rekommendationer är rådgivande och bör i normalfallet följas om inte skäl för undantag finns.

Rekommendationerna finns tillgängliga på Vårdgivarwebben:

[Vårdriktlinjer/Läkemedel/Rekommenderade läkemedel](#). I pdf-utgåvan på webben finns länkar till relevanta medicinska riktlinjer, nationella riktlinjer och andra referenser för fördjupad information. Under februari kommer en mer

ändamålsenlig och lättnavigerad webbversion att färdigställas på Vårdgivarwebben.

Två fickversioner trycks – för vuxna respektive barn. I tryckt form finns även ett skrivbordsunderlägg med alla rekommenderade läkemedel (för vuxna) samt en sammanställning av utbytbara läkemedel (främst tänkt för slutenvården).

Det tryckta materialet skickas ut till alla förskrivare och till alla kliniker/avdelningar/mottagningar/vårdcentraler/tandläkarmottagningar samt till kommunernas läkemedelsförråd och alla apotek i Kronoberg från och med vecka 4. Det finns också tillgängligt för beställning via [Vårdgivarwebben](#).

Läkemedel 2021 kommer under våren att presenteras på länets vårdcentraler och kliniker. I år blir det av förklarliga skäl digitala möten. Om ni inte redan bokat informationstillfälle – kontakta maria.granborn@kronoberg.se.

Ordinationsmallarna i Cosmic uppdateras enligt årets lista under februari.

Några av årets nyheter:

- Algoritmen för behandling av diabetes typ 2 är uppdaterad. Ozempic (*semaglutid*) rekommenderas vid nyinsättning av GLP1-analog.
- Gynekologikapitlet har genomgått en omfattande revidering med ändrad struktur och många nya och ändrade kommentarer.
- Avsnittet om frakturprevention och osteoporosbehandling är omarbetat enligt Läkemedelsverkets behandlingsrekommendationer och Socialstyrelsens nationella riktlinjer från 2020.
- Avsnittet om rinosinuit är omarbetat och uppdaterat enligt Läkemedelsverkets senaste behandlingsrekommendationer. ”Rörotit” införs som ny rubrik i barnlistan.
- Gaviscon (*alginsyra mm*) rekommenderas vid lindrig gastroesofageal reflux eller som tillägg till annan behandling. Avsnittet om illamående är omstrukturerat.
- Nytt avsnitt om IBS i barnlistan. Förstoppningsavsnittet i barnlistan är uppdaterat med doseringar och åldersgränser enligt ePed.
- Nytt avsnitt om levnadsvanor och icke-farmakologisk behandling vid migrän. Candesartan rekommenderas som ytterligare ett förstahandsalternativ för migränprofylax.
- Uppdaterad behandlingstrappa vid sömnstörningar. Melatonin rekommenderas som ytterligare ett förstahandsalternativ för såväl vuxna som äldre vid läkemedelsbehandling av sömnstörningar.
- Trica (*triamcinolon*) ersätter Lederspan (*triamcinolon*) som kortison för ledinjektioner.
- Locacorten-Vioform (*flumetasonpivalat+kliokinol*) örondroppar är tillbaka efter en långvarig restnotering och rekommenderas åter som ett av andrahandsvalen vid extern otit.

Behandlingsorsak och behandlingsändamål i Cosmic

Under hösten ersattes ”ordinationsorsak” i Cosmic av ”behandlingsorsak” och ”behandlingsändamål”, en implementering av Socialstyrelsens Nationell källa för ordinationsorsak (NKKO). Båda uppgifterna kommer framöver ingå i den nationella läkemedelslistan. **Behandlingsorsaken** är indikationen för läkemedelsbehandlingen. **Behandlingsändamålet** är i grunden samma sak, men uttryckt så att det enkelt kan förstås av patienten. På den utskrivna läkemedelslistan och på apoteketiketten är det alltså ”behandlingsändamålet” som syns för patienten.

I samband med revideringen av mallarna för rekommenderade läkemedel så uppdateras dessa med utgångspunkt i de ”behandlingsorsaker” och ”behandlingsändamål” som finns i NKKO. Om det behövs, kan såväl ”behandlingsorsak” som ”behandlingsändamål” ändras i fritext. För hjälp med det förra, se användarstöd för Cosmic på Vårdgivarwebben: [Behandlingsorsak i fritext](#) (användarstöden kan i nuläget enbart öppnas i Internet Explorer).

Läkemedelsnotiser

Läkemedel som är restnoterade

- **Beviplext forte** tablett (*vitamin B1, B2, B6 (15 mg vardera) samt nikotinamid 125 mg*) är fortsatt restnoterad och förväntas åter tidigast i mitten av mars. Restsituationen påverkar nu även dosapoteket. Något utbytbar alternativ till Beviplext forte finns inte tillgängligt på marknaden. Tiamin (*vitamin B1*) är den komponent i Beviplext forte som bedöms vara mest kritisk att vara utan under restsituationen, framför allt vid gravt alkoholmissbruk och vid tillstånd med mycket uttalad malnutrition.

Beviplext comp tablett (*vitamin B1, B2, B6 (15 mg vardera), nikotinamid (60 mg), B12 (5µg), folsyra 200 µg och pantotensyra 30 mg*) är också restnoterad, lika länge som Beviplext forte.

Det är möjligt att förskriva extemporeberedningen **Tiamin APL** kapsel (*vitamin B1*) i styrkorna 50 mg, 150 mg, 200 mg, 300 mg och 500 mg.

Kosttillskott finns tillgängliga på apoteken med innehåll motsvarande Beviplext Comp, med namn som Vitamin B Forte, B-vitamin Forte eller liknande.

- **Stesolid Novum (diazepam) injektion** – långvarig restnotering.
Det är just nu stor brist på diazepam för injektion och tillgången på såväl godkänt läkemedel som licensalternativ förväntas vara begränsad och osäker fram till juni 2021. Användningen behöver därför begränsas till minsta möjliga nivå och där det är möjligt bör andra alternativ väljas.

Beställningar till mottagningar i primärvården och kommunala läkemedelsförråd kommer tills vidare inte att expedieras utan hänvisas till användning av tillgängliga substanser och beredningsformer som nämns nedan.

- **Vid krampanfall/status epilepticus**
Använd i första hand någon av de andra beredningsformerna av bensodiazepiner som finns med i behandlingsriktlinjen [Handläggning av Status epilepticus](#) – Buccolam (*midazolam*) buckalt (oralt), Stesolid/Diazepam rektalt eller Midazolam intramuskulärt.
- **Behandling vid psykiatrisk indikation t.ex. vid agitation eller svår ångest eller vid akut mani/psykos**
Vid behov av en bensodiazepin som kan ges intravenöst finns numera lorazepam som registrerat läkemedel (Lorazepam Macure 4 mg/ml) tillgängligt som alternativ.
- **Procedur-relaterad sedering, exempelvis inför röntgen**
Överväg peroralt alternativ. Vid behov av injektionsbehandling kan midazolam vara ett lämpligt alternativ.
Verksamheterna uppmanas se över sina riktlinjer och rutiner.

Mer information finns i nyhet på [Janusinfo.se](#) (Region Stockholm).

- **Florinef tablett 0,1 mg** (*fludrokortison*) är restnoterad och väntas vara tillgänglig igen i slutet av februari. Inga direkt motsvarande läkemedel finns godkända i Sverige. Det finns dock möjlighet till licensförskrivning av Florinef 0,1 mg tablett godkänd i annat land.
- **Ketogan Novum** (*ketobemidon*) **injektionsvätska 5 mg/ml** är fortfarande restnoterad och väntas vara tillgänglig igen i början av mars 2021.

Vår rekommendation generellt avseende val av opioidanalgetika i Kronoberg är morfin eller oxikodon och inte ketobemidon.

Alternativ behandling till Ketogan Novum är annan opioid i injektionsform, i första hand Morfin injektionsvätska 10 mg/ml, som finns på lager på de flesta sjukhusavdelningar. Även Oxykodon/OxyNorm injektionsvätska 10 mg/ml kan vara ett alternativ.

Vid parenteral användning motsvarar 10 mg ketobemidon, 10 mg morfin respektive 7-10 mg oxikodon. Se konverteringstabell för att avgöra vilka doser som motsvarar varandra vid byte mellan olika opioider och beredningsformer. [Konverteringstabell, pdf](#)

Vid nedsatt njurfunktion kan metaboliter av morfin ackumuleras. Därför bör morfin dosjusteras vid nedsatt njurfunktion och undvikas vid GFR under 30 ml/min. Eliminationen av oxikodon är mindre njurberoende, men även oxikodon bör dosjusteras då GFR understiger 30 ml/min.

Läkemedel som åter är tillgängliga

- **Betolvidon tablett 1 mg** (*vitamin B12*) finns åter i lager på apoteken. Betolvex tablett 1 mg (*vitamin B12*) är fortsatt restnoterad till mitten av februari.
- **Salazopyrin EN enterotabletter 500 mg**, (*sulfasalazin*) är inte restnoterade längre.

Kommande utbildningar

- Med tanke på rådande pandemi och gällande restriktioner är det fortsatt oklart vilka utbildningar (såväl omfattning som form) som kan erbjudas under vårterminen.